

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.harlingen.nl

Opdrachtgever: Gemeente Harlingen

Website: www.harlingen.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 6 november 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	5
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	5
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
PDF.....	7
Video.....	7
Kaarten en karteringsdiensten.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoeksscores.....	10
Onderzoeksresultaten.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	13
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	15
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	19
Principe 2: Bedienbaar.....	25
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	25
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	27
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	28
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	29
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	31
Principe 3: Begrijpelijk.....	33
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	33
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	34
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	35
Principe 4: Robuust.....	37
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	37
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	40
Steekproef.....	40

INLEIDING

Op verzoek van Gemeente Harlingen , aanbieder van de website www.harlingen.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Gemeente Harlingen) en de datum van het rapport (6 november 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Gemeente Harlingen
Onderzochte website	: www.harlingen.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 6 november 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Dian Van der Velden
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.harlingen.nl (URI-basis)
- De pagina's www.harlingen.nl/afspraak-maken, www.harlingen.nl/gebiedsteam-harlingen, parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/LogOn?ReturnUrl=%2f zijn meegenomen in de steekproef (Op verzoek opdrachtgever)
- Niet de pagina's op simsite.harlingen.nl/recloket?origin=/recloketHannemahuis en www.hannemahuis.nl (Op verzoek opdrachtgever)
- Niet meegenomen is de pagina www.harlingen.nl/video-van-het-college (De video's vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 15 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 81 (primair)
- Google Chrome, versie 85
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 85
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- JavaScript
- DOM
- PDF

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.harlingen.nl is afgerond op 6 november 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 37 van de 50 succescriteria.

Op een aantal punten zijn de onderzochte webpagina's al goed toegankelijk. Zo is het mogelijk voor slechtzienden om in te zoomen op de content zodat deze groter wordt en zonder dat er dan informatie verloren gaat of iets niet meer werkt. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Op de website worden formulieren gebruikt. In de deze formulieren worden niet altijd goede foutmeldingen gebruikt. Ook zijn er problemen met het contrast, ook als de instelling hoog contrast gebruikt wordt. Een hoog genoeg contrast is van belang voor slechtzienden. Ook is niet alles met het toetsenbord te bedienen. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken, bijvoorbeeld blinden of mensen met een motorische beperking.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's en video's. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzonderingen, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Ga voor de volledige uitleg naar

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-formulier voor het aanvragen van een paspoort of vergunning.

In dit onderzoek worden alleen PDF's onderzocht die toegankelijk moeten zijn.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Voor video's die tijdens dit onderzoek online staan, wordt ervan uitgegaan dat deze toegankelijk moeten zijn.

Kaarten en karteringsdiensten

Online kaarten en karteringsdiensten hoeven niet toegankelijk te zijn.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel mogelijk toegankelijk te maken.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet niet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Waarneembaar	5	9	7	11	12	20
Bedienbaar	12	14	3	3	15	17
Begrijpelijk	4	5	5	5	9	10
Robuust	1	2	0	1	1	3
Totaal	22	30	15	20	37	50

ONDERZOEKSRISULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/> staat boven de footer een afbeelding (als achtergrond) die decoratief lijkt te zijn. Deze afbeelding heeft een tekstalternatief, namelijk "Haven van Harlingen met Tall ships". Deze afbeelding moet genegeerd kunnen worden door hulpsoftware. Dit kan worden opgelost door deze afbeelding een leeg tekstalternatief (alt="") te geven.

Op pagina <https://www.harlingen.nl/> staan onder de kop "Nieuws" drie decoratieve afbeeldingen, waarvan een tweetal afbeeldingen een alternatieve tekst heeft meegekregen. Deze afbeeldingen moeten genegeerd kunnen worden door hulpsoftware. Omdat deze twee afbeeldingen een tekstalternatief hebben meegekregen, is dit nu niet het geval. Een voorbeeld is het nieuwsbericht "5 november raadscommissie stand van zaken...". Deze heeft een afbeelding met de alternatieve tekst "Gemeenteraad gemeente Harlingen". Ook hier is het advies deze decoratieve afbeeldingen een leeg tekstalternatief te geven (alt="") zodat deze door hulpsoftware genegeerd kan worden. Dit type probleem komt ook voor op pagina <https://www.harlingen.nl/nieuws>

Op pagina <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/LogOn?ReturnUrl=%2f> staat bovenaan de pagina een logo. Dit is een achtergrondafbeelding, welke door hulpsoftware genegeerd wordt. Echter is deze afbeelding informatief van aard. Daarom moeten logo's als afbeelding, met tekstalternatief, verwerkt worden. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het grote logo op <https://www.harlingen.nl/burgemeester-roel-sluiten-sluit-drugspand-aan-ambachtsschoolstraat>.

Op pagina <https://www.harlingen.nl/gemeenteraadsleden-harlingen> staan afbeeldingen van de gemeenteraadsleden. Deze afbeeldingen dragen informatie over, namelijk hoe de betreffende persoon eruit ziet. Om deze reden hebben deze afbeeldingen een tekstalternatief nodig. De meeste van deze afbeeldingen hebben een goed tekstalternatief, maar twee van de afbeeldingen hebben geen tekstalternatief, namelijk bij "Ida Soolsma-Boomstra, Harlinger Belang" en "Richtje Allersma - Van der Bij, D66". Deze twee afbeeldingen moeten een tekstalternatief krijgen.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/rijbewijs> staat net boven de footer de kop “Heeft de informatie op deze pagina u geholpen?”, met daaronder twee knoppen “Ja” en “Nee”. De relatie tussen deze knoppen en de vraag is niet door software te bepalen. Dit is op meerdere manieren op te lossen. Bijvoorbeeld door een (visueel onzichtbare) tekst toe te voegen aan de knoppen of door de knoppen en de tekst erboven te groeperen in een fieldset en de koptekst te veranderen naar in een legend element. Andere oplossingen zijn ook mogelijk. Dit type probleem komt ook voor op andere pagina's zoals <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> en <https://www.harlingen.nl/gemeenteraadsleden-harlingen>.

Op pagina <https://www.harlingen.nl/kwaliteitshandvest-gemeente-harlingen> staan onder de kop “Contact met de gemeente” meerdere vetgedrukte teksten. Deze teksten zien er uit als knoppen, maar zijn in de code opgemaakt met strong. Dat element is bedoeld om een deel van een tekst of lijst nadruk te geven. Strong mag niet gebruikt worden als vervanging van knoppen. Dit geldt ook voor de vetgedrukte teksten onder de kop “Onze servicenormen”.

PDF-document https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/gebiedsteam_folder_2020.pdf is niet getagd, en als gevolg daarvan is voor hulpsoftware geen informatie beschikbaar om het document te interpreteren. Zo leest bijvoorbeeld voorleessoftware alleen tekst als platte tekst voor, worden knoppen en opsomminglijsten niet herkend en afbeeldingen genegeerd. Een ander gevolg is dat het hierdoor niet mogelijk is het document volledig te inspecteren. Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Het PDF-document op pagina

https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/bezoekersreglement_archieven_gemeente_harlingen_2020_definitief.pdf is getagd, wat betekent dat hulpsoftware het document kan interpreteren. Echter zijn er meerdere problemen met betrekking tot deze tags aanwezig. In de tags is geen gebruik gemaakt van koppen. Het advies is om de genummerde vetgedrukte teksten ook op te maken als koptekst. Deze teksten moeten dan buiten de lijst geplaatst worden. De tekst 'Bezoekersreglement Archieven Gemeente Harlingen' is dus onterecht niet opgemaakt als koptekst. Dit geldt ook voor teksten zoals 'Persoonsgegevens' en 'Raadpleging van bijzondere persoonsgegevens' op pagina 2. De genummerde vetgedrukte teksten moeten onderdeel worden van één lange genummerde lijst of als alternatief kunnen deze opgemaakt worden als koppen die boven een kortere lijst staan. De informatie in de footer hoeft niet getagd te worden. In de tags staan op dit moment meerdere lege p tags, het advies (niet verplicht) is om deze zoveel mogelijk te verwijderen. De reden hiervoor is dat elke lege p tag door hulpsoftware wordt meegedeeld als 'leeg', dit kan verwarrend zijn en het is beter om dat te voorkomen.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/gebiedsteam-harlingen> staat onder de afbeelding de zin "Maak hieronder uw keuze". Echter staat onder deze zin een broodkruimelpad, met daaronder zes links. Deze links zijn visueel zodanig opgemaakt, dat duidelijk wordt dat dit de onderwerpen zijn waaruit gekozen kan worden. Personen die niet visueel een pagina kunnen waarnemen, en dus afhankelijk zijn van hulpsoftware, worden nu verwezen naar het broodkruimelpad direct onder deze tekst. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk. Een hiervan is de tekst met deze instructie onder het broodkruimelpad zetten, net als op de meeste ander pagina's is gedaan.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afpraak-maken> staat een formulier. Bij het kiezen van een 'afspraketype', 'datum' en 'tijd' verschijnt er nog een formulier. In dit formulier moeten o.a. persoonlijke gegevens ingevuld worden, waaronder een Voornaam, Achternaam, Postcode, Plaats, Telefoonnummer en een E-mailadres. Voor deze invoervelden is een autocomplete attribuut nodig bij de input elementen. Dit zorgt ervoor dat browser, maar ook hulpsoftware, ondersteuning kunnen geven bij het invullen van deze invoervelden. Dit kan door bijvoorbeeld de invoervelden al automatisch in te vullen. Bij het invoerveld voor Voornaam moet dan bijvoorbeeld autocomplete="given-name" gebruikt worden. Het autocomplete attribuut ontbreekt op dit moment bij al deze invoervelden. Op pagina <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes> is meer informatie te vinden over de toepassing van dit attribuut en welke waardes verplicht zijn om te gebruiken. Dit geldt ook voor ander invoeren zoals die voor gebruikersnaam en wachtwoord (op pagina <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/Login>) en dit geldt alleen voor invoervelden die vragen om persoonlijke gegevens van de huidige gebruiker.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een kalender. De blokken die niet beschikbaar zijn, zijn niet interactief en lichtgrijs van kleur. De lichtblauw gekleurde blokken in de kalender geven een indicatie welke datums momenteel beschikbaar zijn. Deze informatie wordt nu alleen door middel van kleur overgebracht. Mensen die slechtziend zijn of kleurenblind kunnen het verschil dan niet (goed) zien. Daarom is het ook belangrijk om dit verschil door middel van een andere visuele manier over te brengen. Dit kan bijvoorbeeld door naast kleur ook een andere vorm te kiezen. Bijvoorbeeld door de beschikbare datums vetgedrukt en/of onderstreept te presenteren. Indien de hoog contrast modus er voor zorgt dat deze datums wel aan dit succescriterium voldoen is bijvoorbeeld ook voldoende.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website is een contrastschakelaar aanwezig waarmee de meeste contrastproblemen worden verholpen. Het testen van contrast is gedaan met gebruik van deze instelling. Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een kalender die niet wordt aangepast door het instellen van hoog contrast. De lichtblauwe blokken geven een indicatie welke datums momenteel beschikbaar zijn. De wit gekleurde cijfers hebben hier een te laag contrast ten opzichte van de lichtblauwe achtergrondkleur, namelijk 1,9:1 en het geselecteerde dagnummer heeft met 3,1:1 ook onvoldoende contrast. Dit geldt voor de tijden (1,9:1) en voor de knop 'Afspraak bevestigen' (2,5:1).

In PDF-document

https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/gebiedsteam_folder_2020.pdf zijn meerdere problemen gevonden met betrekking tot het contrast. Zo staan er op de eerste pagina de witte tekst 'Het Gebiedsteam Harlingen ... opvoeden van kinderen.', het contrast met de oranje achtergrond is 2,0:1. Ook is er hier veel gebruik gemaakt van de kleurcombinatie groen en wit, deze kleuren hebben met 2,2:1 ook onvoldoende contrast. Het gaat om de andere witte tekst op pagina 1 en om de groene koppen 'Privacy' tot en met 'Verwijsindex' op beide pagina's. De drie blauwe koppen 'Over ons', 'Hoe wij werken' en 'Wat u verder moet weten' hebben met 3,2:1 ook onvoldoende contrast.

Op pagina <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/Login> komt er bij een invoerfout rode tekst in beeld met een contrast van 4,0:1. Het gaat bijvoorbeeld om de teksten 'De gebruikersnaam is een verplicht veld.' en 'Het wachtwoord is een verplicht veld.'.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een formulier. Na het selecteren van een 'Afspraaktype', datum en tijd, verschijnen er velden voor het invoeren van de persoonlijke gegevens en eventuele opmerkingen. Een deel van de tekst 'Indien je een opmerking wil toevoegen kun je dit in bovenstaand veld doen.' valt op dat moment buiten beeld, het gaat bij deze testresolutie om de tekst 'doen.'.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op de website is een contrastschakelaar aanwezig waarmee de meeste contrastproblemen worden verholpen. Het testen van contrast is gedaan met gebruik van deze instelling. Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een kalender die niet aangepast wordt. Doordat het verschil tussen een geselecteerd dagnummer en een niet geselecteerd dagnummer alleen gaat om een verschil in kleur voldoet die content ook niet aan dit succescriterium. Het contrast tussen deze blauwe achtergronden is nu 1,7:1. Om voldoende zichtbaar te zijn moet dit verschil in kleur een minimale waarde hebben van 3,0:1 (of meer).

Op pagina <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/Login> staat een formulier. De focus indicator voor dit formulier is niet de standaard browser indicator, maar eentje die met CSS is opgemaakt (als een lichtblauwe omranding). Als een focusindicator zelf is opgemaakt met CSS, moet ook het contrast voldoende zijn (3,0:1). Dit is nu niet het geval. Het contrast van de lichtblauwe omlijning heeft een contrast van 1,4:1 ten opzichte van de witte achtergrond.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoerteknik. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoerteknik (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een formulier in een iframe. Dit formulier kan nu niet gevuld worden met enkel toetsenbordbediening. Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord. Het gaat om alle bediening in het iframe onder de tekst 'Kies een datum en tijd'.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op onderstaande pagina's staan twee PDF bestanden. De titel in de bestandseigenschappen is de paginatitel van een PDF. In beide bestanden is deze eigenschap leeg en hebben de bestanden geen paginatitel onder de eisen van dit succescriterium.

https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/bezoekersreglement_archieven_gemeente_harlingen_2020_definitief.pdf

https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/gebiedsteam_folder_2020.pdf.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooiën van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/Login> staat een formulier. Bij het leeg laten van de invoervelden (en drukken op de "Inloggen" button) krijgen de velden die niet gevuld zijn een melding. Bijvoorbeeld het veld "Gebruikersnaam" krijgt de melding "De gebruikersnaam is een verplicht veld". Deze melding is echter geen duidelijke foutmelding maar een rode instructie. De tekst geeft niet aan dat er iets is misgegaan, de fout wordt niet tekstueel aan de gebruiker meegedeeld. Indien de tekst er ook van te voren had kunnen staan om fouten te voorkomen is het een instructie. Een geldige foutmelding bevat eigenlijk altijd een ontkenning. Bijvoorbeeld 'Deze combinatie van gebruikersnaam en wachtwoord is niet bekend' is wel een geldige foutmelding. Een andere optie is 'Gebruikersnaam is niet ingevuld, dit is verplicht'.

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een formulier. Bij de tweede stap staan de verplichte velden 'Voornaam', 'Achternaam' en 'E-mailadres'. Bij het niet (goed) invullen van een of meer velden verschijnt een lijst met rode instructies en de tekst 'Je gegevens konden niet worden opgeslagen:'. Deze tekst is niet duidelijk. Hiernaast geeft de tekst 'E-mail is een verplicht veld.' niet aan voor welk veld deze instructie geldt, het invoerveld heeft de naam 'E-mailadres'. Ook de tekst 'Je dient een geldig e-mailadres in te voeren.' geeft niet aan voor welk veld deze instructie is.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een keuzelijst met de tekst 'Afspraaktype' ernaast. Doordat deze niet goed aan elkaar zijn gekoppeld heeft het select element geen naam. In de tabel zijn de niet geselecteerde dagnummers componenten van de gebruikersinterface. Deze hebben geen goede rol. De tijden zijn links zonder href, deze links hebben geen waarde.

Op pagina <https://www.harlingen.nl/contact-en-openingstijden> staan vijf interactieve koppen 'Zonder afspraak langskomen' tot en met 'Telefonische bereikbaarheid Gebiedsteam' zonder goede rol en geen goede status. Aria-selected wordt niet door alle soorten rollen ondersteund. Een advies is om de regels op <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#disclosure> te volgen, met het gebruik van een html button element (binnen de h3) en de status aangeven met aria-expanded. Aria-expanded geeft aan hulpsoftware aan dat de informatie onder die knop (of link) is uitgekapt of niet, aria-selected geeft alleen aan dat dat onderdeel is geselecteerd (en dus niet dat deze ook echt actief is). Zie <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#disclosure> voor meer informatie, ook wordt geadviseerd om de activatie op focus uit te zetten (maar dat is niet verplicht of fout). Een andere optie is om hier details en summary elementen te gebruiken, dit is een oplossing die geen gebruik maakt van WAI-ARIA.

Een algemeen advies is om het gebruik van role en andere aria attributen zoveel mogelijk te vermijden. Het gebruik van WAI-ARIA is bedoeld om de toegankelijkheid te verbeteren, maar verkeerd of onvolledig gebruik veroorzaakt vaak juist problemen met toegankelijkheid (https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#read_me_first). Op alle pagina's staat bijvoorbeeld een element met een dubbele role 'listbox status'. Die is sowieso fout, een element kan niet tegelijkertijd een statusbericht en een keuzelijst zijn. Voor meer informatie over de combinatie combobox met listbox zie pagina's <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#combobox> en <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#Listbox>. Controleer alle elementen met een role attribuut en alle elementen met een of meer aria attributen op eventuele fouten. Op pagina https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/#role_definitions staat meer informatie over de verschillende rollen en in welke situaties deze gebruikt kunnen worden. Op pagina https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/#state_prop_def staat meer informatie over de verschillende aria attributen en een uitleg over wat zij doen. Op <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/> staat informatie over je deze attributen met JavaScript en CSS kunt combineren om bepaalde complexe doelen te bereiken, zoals een zoekveld dat suggesties laat zien tijdens het invullen of een hoe je een knop kunt maken die uitklapt bij activatie. <https://www.harlingen.nl/>

Op alle pagina's is role="button" op twee links in de footer gebruikt, dit zijn nu twee knoppen die niet met spatie werken in plaats van goed werkende links. Deze WAI-ARIA code is niet fout, maar het veroorzaakt voor gebruikers van hulpsoftware onnodige verwarring. Het advies is om deze rollen te verwijderen, maar dat is in dit geval niet verplicht.

<https://www.harlingen.nl/>

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken> staat een formulier. Na het selecteren van een 'Afspraaktype', datum en tijd, verschijnen er velden voor het invoeren van de persoonlijke gegevens en eventuele opmerkingen. Bij het leeg laten van dit formulier (en drukken op de 'Afspraak bevestigen' knop) verschijnt er boven het formulier diverse meldingen. Het moet programmatisch bepaald kunnen worden dat dit een statusbericht is en dat is nu niet het geval. Dit kan bijvoorbeeld door `role="alert"` toe te voegen aan het element dat de foutmelding bevat. Hulpsoftware kan dan aan een gebruiker van hulpsoftware meedelen dat er belangrijke aanvullende informatie is verschenen. Let erop dat de elementen met `role="alert"` onderdeel zijn van de DOM (Tip: content die is verborgen met `display:none` is geen onderdeel van de DOM) bij het laden van de pagina, dit is nodig om te voldoen aan de eisen van techniek <https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/aria/ARIA19>. Een oplossing die geen gebruik maakt van WAI-ARIA is om de toetsenbordfocus bij activatie van de knop 'Afspraak bevestigen' altijd te verplaatsen naar het eerste invoerveld met een invoerfout.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.harlingen.nl>
- <https://www.harlingen.nl/contact-en-openingstijden>
- <https://www.harlingen.nl/toegankelijkheid>
- <https://www.harlingen.nl/afspraak-maken>
- <https://www.harlingen.nl/rijbewijs>
- <https://www.harlingen.nl/zoeken?trefwoord=nieuws>
- <https://www.harlingen.nl/gebiedsteam-harlingen>
- <https://www.harlingen.nl/kwaliteitshandvest-gemeente-harlingen>
- <https://www.harlingen.nl/gemeenteraadsleden-harlingen>
- <https://www.harlingen.nl/nieuws>
- <https://www.harlingen.nl/burgemeester-roel-sluitersluit-drugspand-aan-ambachtsschoolstraat>
- <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/LogOn?ReturnUrl=%2f>
- <https://parkeervergunningen.harlingen.nl/Account/Login>
- https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/bezoekersreglement_archieven_gemeente_harlingen_2020_definitief.pdf
- https://www.harlingen.nl/_flysystem/media/gebiedsteam_folder_2020.pdf